

Manual: Pop up-workshopar, steg för steg

Den här manualen beskriver hur tillfälliga workshopar kan arrangeras, främst inom hantverk och eventuellt också inom matlagning. Workshoparna är främst tänkta att arrangeras som en del av större evenemang. Genom workshopar får nya människor möjlighet att prova på och lära sig praktiska kunskaper. Olika former av levande traditioner går mycket bra att presentera för besökare i detta format.

Immateriellt kulturarv är sådant som människor här och nu kan, vet och gör – och som är så viktigt att vi vill att det ska finnas kvar också i framtiden. Levande traditioner bygger alltid på praktisk kunskap. Vi behöver se till att fler människor får de erfarenheter som behövs för att själva kunna utöva traditionen i framtiden. Då är workshopar effektiva redskap för att introducera traditionell kultur. Läs mera om immateriella kulturarv på www.aineetonkulttuuriperinto.fi/sv/

Utgångspunkter

Varför pop up?

Med pop up menar vi en kortvarig och kanske lite oväntad aktivitet, som kan arrangeras på en relativt liten yta. Det är ofta tacksamt med inslag där deltagarna får göra något praktiskt i olika evenemang. Men det är tungt för funktionärerna med långa workshopar. Det är också så att kurser och workshopar har svårt att konkurrera om deltagare i dagens utbud. Vår lösning är att samarbeta med existerande evenemang och göra en pop up-workshop – eller ännu hellre flera på rad – under en begränsad tid.

Vaddå drop in?

Workshoparna arrangeras enligt drop in-principen utan förhandsanmälan, så att alla deltagare inte börjar tillverkningen samtidigt. Besökarna erbjuds att tillverka en liten sak under en begränsad tid. Den här lösningen gör att funktionärerna kan fokusera på en mindre grupp deltagare i gången. Besökarna får också frihet att välja när det passar dem att delta i workshopen.

Behöver du fler tips om hur man kan arbeta med levande traditioner och immateriella kulturarv? Ladda ner manualer från www.kulturosterbotten.fi/materalbank

Steg I: Utformning

- Sök samarbetsparter: vem kan du samarbeta med för att skapa ett tilltalande och mångsidigt evenemang?
- Under hur lång tid ska workshoparna erbjudas?
- Ringa in den aktivitet som ska erbjudas under workshopen.
- Vem kan funktionera under workshopen? Vilka praktiska kunskaper krävs?
- Hur många workshopar arrangeras under ett evenemang? En eller flera olika?
- Om det blir flera olika workshopar, fundera på om ett gemensamt tema kunde göra dem ännu intressantare.

KulturÖsterbotten
ger kulturen synlighet och möjlighet

LEADER
**Aktion
Österbotten**

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Fallstudie: Pop-up-workshopen "ull" på Stundars Hantverkarfest 2018 i samarbete med Hantverka-regillet Björken. Gemensamt tema för hela evenemanget var "får".

Steg 2: Planering

Vad ska tillverkas?

- Hur åskådliggörs tillverkningsprocessen och resultatet för besökarna?

Material?

- Skulle det vara smidigt att portionera en omgång material för varje deltagare?
- Prissättning enligt materialet. Sträva efter att hålla priset lågt.

Redskap och arbetsytor?

- Hur stora arbetsytor behövs?
- Behövs skydd för kläder och dylikt?
- Hur många uppsättningar redskap finns – begränsar antalet samtidigt deltagare.

Hur instruera deltagarna?

- Skrivna instruktioner eller demonstration? Blandning av de båda?
- Demonstrationsexemplar av materialet i olika stadier av tillverkningen?
- Vill du jobba med deltagare på fler än ett språk? Kan vi förbereda processen – skyltar, beskrivningar?

Används bestämda motiv eller mönster?

- Tillhandahålla färdiga (förslag) uppkopierade eller som skyltar?

Våra erfarenheter

Evenemang: Stundars hantverkarfest 2018

Workshop: "ull" – tovning

Produkt: tovade nyckelringar. Nåltovning där ullen lades i pepparkaksformar för att ge nyckelringarna intressanta former.

Funktionärer: 4 st, som turvis tog paus

Pris: gratis

Tidsåtgång för deltagare: ca 15–30 minuter. Möjlighet till att brodera och smycka nyckelringarna gjorde att den som ville kunde hantverka längre.

Workshopens längd: 1,5h + 1,5h, men i praktiken 4 timmar.

Målgrupp: tänket för vuxna, men deltagarna var i första hand barn – svårt att få vuxna att prova på även då de väntade på barn.

Flaskhalsar i processen: egentligen inga, bra tidsmässig spridning på deltagarna.

Skyltning: kunde ha varit ännu tydligare vid ingången så att intresserade lättare förstått workshopens innehåll.

Workshopens synlighet: utomhus med stora bord då vädret var fint. Tilltalande bord med kardor, ull och garn i vackra färger.

Steg 3: Provrunda

Några oinvidga provar den tänkta processen för att se hur den fungerar i praktiken. Utvärdera resultatet genom att bland annat fundera på dessa frågor. Om funktionärerna har erfarenhet av utläring kan de själva göra en bedömning av uppläggets utvecklingsbehov.

- Vilka flaskhalsar noterades i processen och hur kan de elimineras?
- Vad är ungefärlig tidsåtgång per deltagare?
- Hur många funktionärer behövs för smidig gång? Definiera klart vars och ens uppgifter. Behöver arbetsmomenten förenklas för att workshopen ska fungera bättre.
- Hur många personer kan delta samtidigt? Är det ok att deltagare tvingas vänta mitt i tillverkningen?

- Kan uppställningen av arbetsytorna göras smidigare?
- Vad tyckte deltagarna om upplevelsen och resultatet? Fundera också på åldersrekommendationer för deltagarna – klarar till exempel en 6-åring workshopen, eller behöver hen en vuxen medhjälpare?

Fallstudie: Popup-workshopen ”kottdjur” under Barnkalas på Stundars 2018.

Steg 4: Skyltning

Tydlig skyltning är viktig för att besökarna ska förstå hur workshopen genomförs och vem den riktas till. Målsättningen bör vara att en besökare som inte vet någonting om workshopen ska få den information om behövs för att avgöra om detta intressant utan att tala med en funktionär.

- Vad? Namn på aktiviteten, t.ex. ”Vi [tillverkar] [en sak]”. Lägg gärna till en kort beskrivning av processen och resultatet
- Vem? Workshopens dragare och kanske några ord om hens bakgrund. Om tilltänkta deltagare: Ingen tidigare erfarenhet behövs, lämpligt för alla intresserade från [X] år (ev. tillsammans med vuxen)
- Var? Om utomhus behövs en plan B vid dåligt väder?
- När? Klockslag som workshopen pågår, beräknad tidsåtgång per deltagare
- Pris
- Hjärtligt välkomna! / Alla besökare välkomna! / Från [X] år (tillsammans med vuxen).

Var ska skyltningen placeras? Om workshopen är en del av ett stort evenemang är det avgörande att potentiellt intresserade deltagare är medvetna om hur den fungerar och att de hittar fram. Fundera också på om skyltning i form av förhandsinformation behövs för att väcka ytterligare intresse.

Lycka till!

Den här manualen har utarbetats 2019 av Johanna Björkholm, KulturÖsterbotten, inom Leaderprojekt Kulör – Kulturarv som levande österbottnisk resurs. Läs mera om projekt Kulör på www.kulturosterbotten.fi/kulor och ta del av våra övriga materialpaket. Materialet får användas fritt, men om du vill publicera (delar av) det till exempel på din hemsida eller i ett programblad bör du hänvisa till KulturÖsterbotten som upphovsman!

Våra erfarenheter

Evenemang: Barnkalas 2018 på Stundars

Workshop: Kottdjur

Produkt: Traditionella kottdjur

Material: kottar, pinnar och mossa hade samlats inför workshopen.

Pris: gratis

Tidsåtgång per deltagare: ca 10–20 minuter

Workshopens längd: 3 timmar

Funktionärer: två personer, en av dem var alltid på plats. Viktigt för att kunna engagera deltagare, även då hantverket är enkelt.

Målgrupp: i första hand barn – vuxna assisterade vid tillverkningen och berättade om sina minnen av kottdjur.

Flaskhalsar i processen: inga, väl förberett.

Skyltning: kunde ha varit ännu tydligare vid ingången så att intresserade lättare hittat fram till rätt plats.

Workshopens synlighet: utomhus i fint väder. En liten inhägnad hade byggts åt kottdjuren inför workshopen, vilket bidrog till ett trevligt intryck. Materialet var tillgängligt i tilltalande pärtekorgar och trätunna.

Bonustips: många föräldrar uppskattade möjligheten att kottdjuren kunde lämnas på bete i inhägnaden i stället för att forslas hem.